

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Științe umane și social-politice
Domeniul de studii	Relații internaționale și Studii europene
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Relații internaționale și Studii europene

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Drept internațional și comunitar				
Titularul activităților de curs	Lect. asoc. Av. Dr. Marie LEONTE				
Titularul activităților de seminar	Lect. asoc. Av. Dr. Marie LEONTE				
Anul de studiu	III	Semestrul	6	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	30
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	30
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	80
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	●	Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
Desfășurare aplicații	Seminar	● Computere, retroproiector, multiplicator, folii, fișe xerox, imagini, portofolii cu referate, Internet, cărți, reviste, ziare.
	Laborator	●
	Proiect	●

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ● CP 4: Proiectarea de strategii în domeniul relațiilor internaționale și afacerilor europene; ● CP 5: Asigurarea de asistență în domeniul negocierii internaționale și medierii între grupuri cu interese diverse; ● CP 6: Asigurarea asistenței în managementul relațiilor din cadrul organizațiilor și instituțiilor implicate în procese europene și internaționale.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> ● CT 1: Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil); ● CT 2 : Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice; ● CT 3 : Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea, înțelegerea și însușirea problematicii dreptului internațional și a dreptului Uniunii Europene; • însușirea și valorificarea conceptelor de bază din domeniu.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • formarea de capacități necesare pentru înțelegerea legăturii dintre drept și societate; • dezvoltarea unui limbaj de specialitate și posibilitatea confruntării sistematice a opiniilor; • dezvoltarea unei viziuni critice asupra realităților contemporane și înțelegerea modului în care dreptul comunitar le influențează; • orientarea profesională a absolvenților pentru ca, la absolvire, să poată participa la concursurile organizate în vederea ocupării unor posturi în domeniu.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Noțiuni introductive. Dreptul internațional și dreptul Uniunii Europene. Tratatul constitutiv al UE și arhitectura sistemului european.	2	Expunerea/ prelegerea intensificată, demonstrația, conversația, dezbaterile, problematizarea, studiul de caz, asaltul de idei, exercițiul, metodele învățării gândirii critice și cooperare	
Specificul, ordinea juridică și principiile UE: supremația, caracterul direct aplicabil, efectul direct. Principiile competenței de atribuție, subsidiarității și proporționalității.	2		
Izvoarele dreptului UE (1) : dreptul primar, dreptul derivat, ierarhia normelor de drept european.	2		
Izvoarele dreptului UE (2):principiile generale ale dreptului, convențiile încheiate de CE și preluate de UE, jurisprudența CJUE. Obiectivele UE.	2		
Cadrul instituțional al UE(1) : principii de organizare: instituții, organisme și organe. Parlamentul European. Consiliul European. Consiliul. Comisia Europeană.	2		
Cadrul instituțional al UE (2): CJUE. Curtea de Conturi. BCE. Organele consultative ale UE. Procesul legislative si decisonal în cadrul UE.	2		
Curtea de Justiție a UniuniiEuropene. Temei juridic, organizare, competență.	2		
Contenciosul UE. Categori de acțiuni și excepții.	2		
Tribunalul UE. Funcțiile CJUE în dreptul internațional.	2		
Dreptul material al UE (1) : libera circulație a mărfurilorși a persoanelor în UE.	2		
Dreptul material al UE (2) :dreptul de stabilire și libera prestare a serviciilor. Libera circulație a capitalurilor. Regulile privind concurența în cadrul UE.	2		
Dreptul relațiilor internaționale al UE: aspecte generale. UE și dreptul internațional.	2		
Domeniile de acțiune externă ale UE. Politica externăși de securitate comună.	2		
UE, subiect de drept internațional. Cetățenia UE. Elemente de drept administrativ european.	2		
Bibliografie			
Achimescu, Carmen, Gâlea, Ion, <i>Drept internațional public</i> , ed. Hamangiu, 2023			
Andreșan-Grigoriu, Beatrice, Ștefan, Tudorel, <i>Tratatul Uniunii Europene</i> , versiune consolidată, București, Editura Hamangiu, 2018.			
Blin, O., <i>Droit institutionnel, matériel et contentieux de l'Union européenne</i> , 5 ^e édition, éd. Bruylant, coll. Paradigme, 2022.			
Coman, Florian, Gal, Eva, <i>Drept internațional public</i> , ed. a 4-a, București, ed. Pro Universitaria, 2018.			
Craig, Paul, De Búrca, Gráinne, <i>Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudență și doctrină</i> . Ediția a VI-a, București, Editura Hamangiu, 2017			
Decaux, E., De Frouville, O., <i>Droit international public</i> , 13 ^e ed., Lefebvre Dalloz, 2023.			
Diaconu, Nicoleta, <i>Dreptul Uniunii Europene. Politicile Uniunii Europene</i> , București, Editura Universul Juridic, 2017.			
Dumitrașcu, Mihaela-Augustina, <i>Dreptul Uniunii Europene și specificitatea acestuia</i> , ed. a II-a revăzută și actualizată, București, Editura Universul Juridic, 2015			
Dupuy, Pierre-Marie, Kerbrat, Yann, <i>Droit international public</i> , 16e edition remaniée, Dalloz, 2022.			
Fábián, Gyula, <i>Drept instituțional al Uniunii Europene</i> , ed. a 2-a, București, Editura Hamangiu, 2018			
Fuerea Augustin, <i>Manualul Uniunii Europene</i> , ed. 6-a, București, Editura Universul Juridic, 2016			
Fuerea, Augustin, <i>Dreptul Uniunii Europene – principii, acțiuni, libertăți</i> , București, Editura Universul Juridic, 2016			

Hartley, Trevor C., *The Foundations of European Community Law*, 8th ed., Oxford, Oxford University Press, 2014
Miga-Besteliu, Raluca, *Drept internațional public*, 2 vol., ed. a 3-a, București, Editura C.H. Beck, 2014
Militaru, Ioana Nely, *Dreptul Uniunii Europene. Cronologie. Izvoare. Principii. Instituții. Piața internă a Uniunii Europene. Libertățile fundamentale*, ediția a 3-a, București, Editura Universul Juridic, 2017
Năstase, Adrian, Aureescu, Bogdan, *Drept internațional public. Sinteze*, Ediția a 9-a, București, Editura C.H. Beck, 2018.
Potincu, Cristian- Romeo, Potincu, Laura, *Dreptul Uniunii Europene, evoluție a dreptului comunitar. Interferențe juridice și economice în comerțul din România, stat membru al Uniunii*, ed. C.H. Beck, 2021;
Șandru, Daniel-Mihail, *Dreptul Uniunii Europene. Jurisprudență și legislație*, ed. a II-a, București, Editura Universitară, 2012
Sensburg, Patrick Ernst, *Manual de dreptul Uniunii Europene*, ed. C.H. Beck, 2022;
Sur, Serge, Combacau, Jean, *Droit international public*, 12e éd, L.G.D.J., 2016.
Tofan, Mihaela, Verga, Crina Mihaela, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, ed. C.H. Beck, 2023;
Vlădoiu, Nasty M., *Drept internațional public*, ed. Universul Juridic, București, 2021.
Zaldea, Teodora-Elena, *Procesul legislativ al Uniunii Europene. Scurtă incursiune în laboratoarele adoptării legislației europene*, Iași, Institutul European, 2017
Jurisprudența și documentele Curții Internaționale de Justiție (online pe site-ul www.icj-cij.org) și CEDO (<https://www.echr.coe.int>)

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Seminar introductiv. Prezentarea tematicii și a bibliografiei. Considerații metodologice.	2	metodele învățării gândirii critice și prin cooperare, comparația, problematizarea, demonstrația, exercițiul, dezbaterea, învățarea prin descoperire, studiul de caz, turul galeriei, asaltul de idei, eseul de cinci minute, referatul	
Elaborarea deciziei în UE. Aplicarea dreptului Uniunii Europene: mijloace procesuale în fața instanțelor naționale.	2		
Sistemul instanțelor internaționale. Importanța instanțelor în dreptul comunitar și internațional contemporan pentru sistemul relațiilor internaționale.	2		
Curtea Internațională de Justiție. Aspecte introductive. Organizare. Competență. Procedură. Jurisprudență.	2		
Drepturile omului în acorduri internaționale. <i>Carta Internațională a Drepturilor Omului; Convenția Europeană a Drepturilor Omului; Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.</i>	2		
Curtea de Justiție a Uniunii Europene (I). Aspecte introductive. Organizare. Competență.	2		
Curtea de Justiție a Uniunii Europene (II). Procedură. Jurisprudență.	2		
Bibliografie			
<p>Achimescu, Carmen, Gâlea, Ion, <i>Drept internațional public</i>, ed. Hamangiu, 2023 Andreșan-Grigoriu, Beatrice, Ștefan, Tudorel, <i>Tratatele Uniunii Europene</i>, versiune consolidată, București, Editura Hamangiu, 2018. Blin, O., <i>Droit institutionnel, matériel et contentieux de l'Union européenne</i>, 5e édition, éd. Bruylant, coll. Paradigme, 2022. Coman, Florian, Gal, Eva, <i>Drept internațional public</i>, ed. a 4-a, București, ed. Pro Universitaria, 2018. Craig, Paul, De Búrca, Gráinne, <i>Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudență și doctrină</i>. Ediția a VI-a, București, Editura Hamangiu, 2017 Decaux, E., De Frouville, O., <i>Droit international public</i>, 13^e ed., Lefebvre Dalloz, 2023. Diaconu, Nicoleta, <i>Dreptul Uniunii Europene. Politicile Uniunii Europene</i>, București, Editura Universul Juridic, 2017. Dumitrașcu, Mihaela-Augustina, <i>Dreptul Uniunii Europene și specificitatea acestuia</i>, ed. a II-a revăzută și actualizată, București, Editura Universul Juridic, 2015 Dupuy, Pierre-Marie, Kerbrat, Yann, <i>Droit international public</i>, 16e edition remaniée, Dalloz, 2022. Fábián, Gyula, <i>Drept instituțional al Uniunii Europene</i>, ed. a 2-a, București, Editura Hamangiu, 2018 Fuerea Augustin, <i>Manualul Uniunii Europene</i>, ed. 6-a, București, Editura Universul Juridic, 2016 Fuerea, Augustin, <i>Dreptul Uniunii Europene – principii, acțiuni, libertăți</i>, București, Editura Universul Juridic, 2016 Hartley, Trevor C., <i>The Foundations of European Community Law</i>, 8th ed., Oxford, Oxford University Press, 2014 Miga-Besteliu, Raluca, <i>Drept internațional public</i>, 2 vol., ed. a 3-a, București, Editura C.H. Beck, 2014 Militaru, Ioana Nely, <i>Dreptul Uniunii Europene. Cronologie. Izvoare. Principii. Instituții. Piața internă a Uniunii Europene. Libertățile fundamentale</i>, ediția a 3-a, București, Editura Universul Juridic, 2017 Năstase, Adrian, Aureescu, Bogdan, <i>Drept internațional public. Sinteze</i>, Ediția a 9-a, București, Editura C.H. Beck, 2018. Potincu, Cristian- Romeo, Potincu, Laura, <i>Dreptul Uniunii Europene, evoluție a dreptului comunitar. Interferențe juridice și economice în comerțul din România, stat membru al Uniunii</i>, ed. C.H. Beck, 2021; Șandru, Daniel-Mihail, <i>Dreptul Uniunii Europene. Jurisprudență și legislație</i>, ed. a II-a, București, Editura Universitară, 2012 Sensburg, Patrick Ernst, <i>Manual de dreptul Uniunii Europene</i>, ed. C.H. Beck, 2022;</p>			

Sur, Serge, Combacau, Jean, *Droit international public*, 12e éd, L.G.D.J., 2016.
 Tofan, Mihaela, Verga, Crina Mihaela, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, ed. C.H. Beck, 2023;
 Vlădoiu, Nasty M., *Drept internațional public*, ed. Universul Juridic, București, 2021.
 Zaldea, Teodora-Elena, *Procesul legislativ al Uniunii Europene. Scurtă incursiune în laboratoarele adoptării legislației europene*, Iași, Institutul European, 2017
 Jurisprudența și documentele Curții Internaționale de Justiție (online pe site-ul www.icj-cij.org) și CEDO (<https://www.echr.coe.int>)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Programul este autorizat de către Ministerul Educației Naționale, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu. Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> cunoașterea semnificației terminologiei de bază a disciplinei; abilități, cunoștințe însușite și corect argumentate; cunoașterea problemelor de bază din domeniu; mod de abordare și interpretare. 	Examen	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> capacitatea de a interpreta fenomene, acțiuni și documente de drept internațional și european; participarea activă la toate seminariile; prezentarea a minimum un referat pe teme de drept european și a unei fișe recapitulative a tratatelor UE/ a unui comentariu de decizie CJUE; parcurgerea bibliografiei. 	teste dezbateri, prezentarea unui referat, predarea unei fișe recapitulative a tratatelor CE, predarea unui comentariu de jurisprudență UE, teste.	50%
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> însușirea terminologiei de bază a disciplinei; cunoașterea problemelor de bază din domeniu; prezentarea a minimum un referat la seminar și a fișei tratatelor UE. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
17.09.2024		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
23.09.2024	Prof. univ. dr. Gheorghe ONIȘORU

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
23.09.2024	Prof. univ. dr. Florin PINTESCU